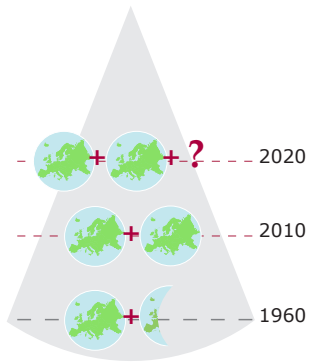
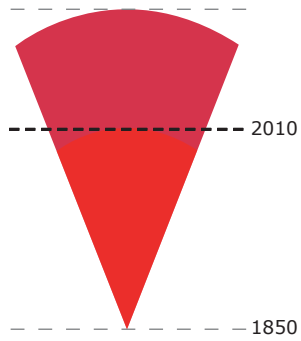

Dimensjoni globali

Bejn 12 % u 55 % ta' vertebrati, invertebrati u gruppi ta' pjanti magħżula huma mhedda b'qerda fuq livell globali; it-tnaqqis fl-ispeċijiet ta' vertebrati selvaġġi bejn l-1970 u l-2006 huwa partikolarment qawwi fost it-tropiċi (59 %) u l-ekosistemi tal-ilma helu (41 %) (GBO3, 2010). Attwalment, 0,7 % biss tal-oċeani huma protetti (WDPA, 2010). Ir-rata ta' deforestazzjoni tropikali naqset bi kważi 20 % bejn l-2000 u l-2010 (FAO), iżda xorta hija wahda għolja: 13-il miljun ettaru kull sena jintilfu (l-ekwivalenti tal-erja tal-Greċja). F'dan il-kuntest, it-talba tal-Ewropa għal riżorsi naturali tmur lil hinn sew mill-fruntieri tagħha.

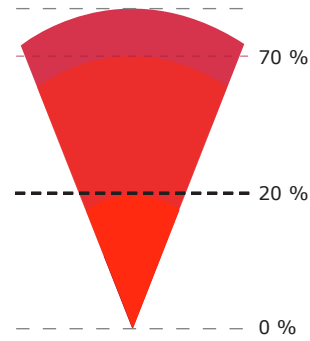

L-impatt ekoloġiku tal-Ewropa impatt globali li qiegħed jżiedied
Bhalissa, l-Ewropa qiegħda tikkonsma d-doppju ta' dak li jistgħu jipproduċu l-art u l-baħar tagħha. Skont il-Global Footprint Network, huwa stmat li matul l-aħħar 40 sena, l-impatt ekoloġiku tal-Ewropa żdied bi 33 %. Jehtieg li l-Ewropa tindirizza d-dimensjoni globali tal-konsum tagħha.

L-aċidifikazzjoni tal-oċeani - l-ewwel sinjal tal-impatt fuq il-katina tal-ikel
Globalment, l-aċidità tal-oċeani żdiedet bi 30 % matul l-aħħar 150 sena, l-aktar minhabba ż-żieda fl-emissjonijiet tas-CO₂ (UNEP). Iż-żieda tal-aċidità fl-ambjenti marini taffettwa s-sopravivenza ta' bosta organiżmi tal-baħar li, sussegwentement, tista' taffettwa bosta speċijiet li jiddependu fuqhom għall-ikel.

Is-sikek tal-qroll – responsabbiltà sottovalutata tal-UE
20 % tas-sikek tal-qroll tropikali tad-dinja ntilfu diġà filwaqt li 50% addizzjonali qiegħed f'riskju li jintilef ukoll. Aktar minn 10 % tas-sikek tal-qroll globali jinsabu f'territorji mbiegħda tal-Istati Membri tal-UE (IUCN).

'Matul l-aħħar ftit mijiet ta' snin, il-bnedmin ziedu r-rati ta' qerda tal-ispeċijiet bi kważi 1000 darba aktar mir-rati ta' sfond li kienu tipiċi matul l-istorja tad-Dinja' (MA, 2005).

L-Aġenzija Ewropea ta' l-Ambjent

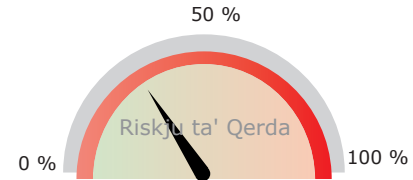

Xenarju bażi tal-bijodiversità Ewropea

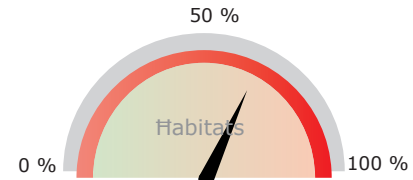
Fejn tinsab l-Ewropa fl-2010?

Hemm evidenza li qiegħda dejjem tizdied li l-istat ta' hafna ekosistemi qed jilhaq punt jew diġà lahaq punt irrisversibbli. Bl-istess mod li bih zieda ta' 2 gradi fit-temperatura globali iktar mil-livelli preindustrijali se twassal għal bidla katastrofika fil-klima, it-telf tal-bijodiversità iktar minn ċerti limiti, se jkollu konsegwenzi estensivi għall-iffunzjonar innifsu tal-pjaneta. Dawn il-limiti għadhom qed jiġu definiti, iżda diġà huwa ċar għall-komunità xjentifika li r-rata attwali tat-telf tal-bijodiversità jpoġġi l-benessri futuri taċ-ċittadini fl-UE u madwar id-dinja f'riskju (Kummissjoni Ewropea, 2010).

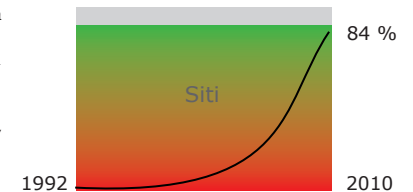
Speċijiet fir-riskju li jinqerdu
Sa 25 % tal-ispeċijiet ta' annimali Ewropej, inkluż mammiferi, anfibi, rettili, għasafar u friefet qiegħdin fir-riskju li jinqerdu u għalhekk ġew inklużi mill-IUCN fil-Lista Hamra Reġjonali tal-UE.

Stat fqir ta' konservazzjoni
62 % tal-habitats u 52 % tal-ispeċijiet koperti mid-Direttiva tal-UE dwar il-Habitats huma meqjusa li jinsabu fi stat mhux favorevoli ta' konservazzjoni (EEA-ETC/BD, 2009).

L-identifikazzjoni ta' siti Natura 2000 – kważi lesta
Id-dejnzazzjoni fl-Ewropa ta' siti terrestri Natura 2000 hija kważi lesta. Jehtieg sforz ferm ikbar għas-siti tal-baħar (EEA-ETC/BD, 2010).

Is-servizzi	Ekosistemi;	Agro ekosistemi	Foresti	Merghat	Xagħri u veġetazzjoni	Artijiet Mistagħdra	Lagi u xmajjar
Provvedimenti							
Ghelejjel/Injam		↓	↑			↓	
Bhejjem		↓	=	=	=	↓	
Ikel Selvaġġ		=	↓	↓		=	
Injam għall-Fjuwil			=		=		
Sajd tal-qbid						=	=
Akwakultura						↓	↓
Ġenetika		=	↓	↓	=	=	
Ilma helu			↓			↑	↑
Regolamentazzjoni							
Pollinazzjoni		↑	↓	=			
Regolamentazzjoni tal-Klima			↑		=	=	=
Regolamentazzjoni tal-organiżmi li jagħmlu hsara		↑		=			
Regolamentazzjoni tal Erożjoni			=	=	=		
Regolamentazzjoni tal-Ilma			=		↑	↑	=
Purifikazzjoni tal-ilma						=	=
Regolamentazzjoni tal-Perikli						=	=
Kulturali							
Rikreazzjoni		↑	=	↓	↑	↑	=
Estetika		↑	=	=	=	↑	=

Stat għall-perjodu bejn l-1990 u illum. ■ Degradat ■ Imhallat ■ Imtejjeb ■ Mhux magħruf □ Mhux applikabbli

Servizzi tal-Ekosistema fl-UE

Is-servizzi tal-ekosistemi għadhom qed jiddegradaw
Il-maġġoranza tas-servizzi tal-ekosistema fl-Ewropa ġew meqjusa 'degradati' – m'għadhomx kapaci joffru servizzi bażiċi tal-aħjar kwalità u kwantità bħall-pollinazzjoni tal-ghelejjel, arja u ilma ndaf u l-kontroll tal-ghargħar u l-erożjoni (proġett RUBICODE 2006–2009; ekosistemi tal-baħar mhumiex inklużi).

Tendenza bejn il-perjodi

- ↑ Bidla pożittiva bejn il-perjodi bejn l-1950 u l-1990 u l-1990 sal-lum
- ↓ Il-bidla negattiva fil-perjodi ta' bejn l-1950 u l-1990 u l-1990 sa llum
- = L-ebda bidla bejn iż-żewġ perjodi

Stat għall-perjodu bejn l-1990 u illum. ■ Degradat ■ Imhallat ■ Imtejjeb ■ Mhux magħruf □ Mhux applikabbli

Theddidiet

Il-kawżi ewlenin tat-telf ta' bijodiversità huma l-bidliet fil-habitats naturali. Dawn huma kawżati l-aktar minhabba: sistemi intensivi ta' produzzjoni agrikola u abbandun tal-art; kostruzzjoni u trasport (frammentazzjoni); sfruttat eċċessiv tal-foresti, l-oċeani, ix-xmajjar, il-lagi u l-hamrija; l-invażjoni ta' speċijiet aljeni; t-triġġiz; u - b'effett dejjem akbar - it-tibdil fil-klima. Sabiex kwalunkwe politika tkun effettiva fiż-żamm u r-restorazzjoni tal-bijodiversità fl-Ewropa, din tal-aħħar għandha tindirizza ukoll dan it-theddid.

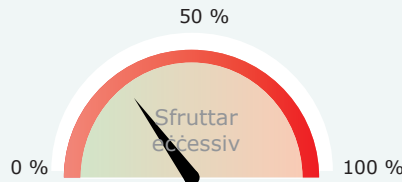
Telf ta' Habitats -

Kwistjoni ewlenija ta' thassib
70 % tal-ispeċijiet huma mhedda bit-telf tal-habitat tagħhom (IUCN). L-għasafar tar-raba naqsu b'20-25 % bejn l-1990 u l-2007 (Eurostat, 2010).

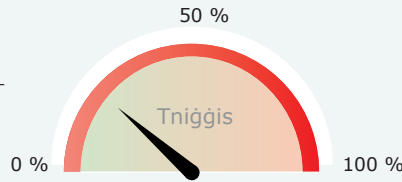
Sfruttat eċċessiv - aktar sostennibbiltà mehtieġa

30 % tal-ispeċijiet huma mhedda bi sfruttat eċċessiv (IUCN). Pereżempju: 88 % tal-istokkijiet tal-hut li jinqabad, jaqbez ir-Rendimenti Massimi Sostenibbli (ICES, 2008) u 46 % minnu huwa barra l-limiti bijoloġiċi sikuri, li jfisser li l-istokkijiet ma jistgħux jergħu jimteww (EEA, 2010).

Tniġġis - titjib f'ċertu oqsma

Minkejja t-titjib f'ċertu oqsma, 26 % tal-ispeċijiet huma mhedda mill-pestiċidi, u fertilizzanti bħan-nitratu u l-fosfati (IUCN).

Fenomenu li qiegħed dejjem jikber

22 % tal-ispeċijiet huma mhedda minn speċijiet aljeni invażivi (IUCN).

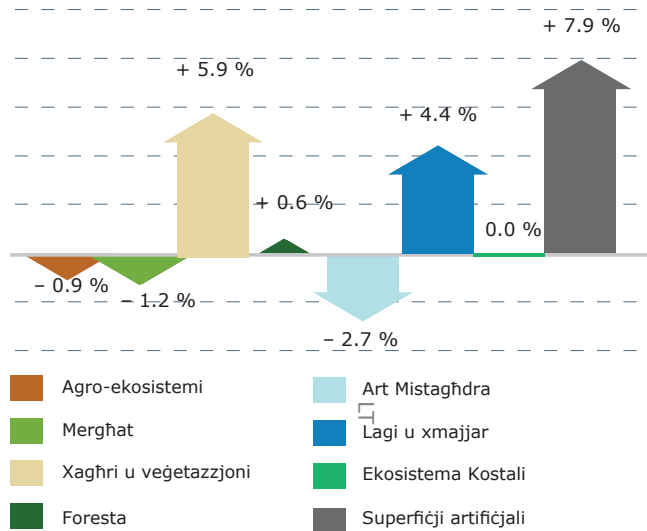

It-tibdil fil-klima

Bidliet fid-distribuzzjoni ta' habitats u speċijiet qegħdin jiġu osservati flimkien mad-deżertifikazzjoni. It-tibdil fil-klima tintegra, u ta' spiss tkabbar, theddid ieħor.

Ekosistemi

Bidliet fl-ekosistemi bejn l-1990 u l-2006

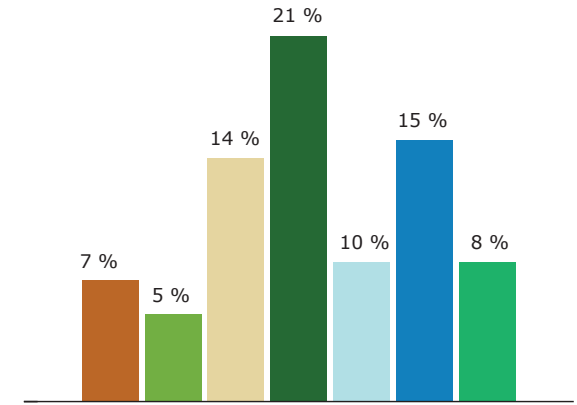

Żoni naturali li għadhom qed jintilfu

L-aħħar inventarju tal-Corine Land Cover (EEA, 2010) juri espansjoni kontinwa ta' superfiċji artifiċjali (pereżempju, it-tkabbir urban, l-infrastruttura) u art abbandunata b'detriment għall-art agrikola, il-merghat, u l-artijiet mistagħdra madwar l-Ewropa. Merghat naturali għadhom qegħdin jinbidlu f'art li tinhadem u f'żoni mibnija. It-telf ta' artijiet mistagħdra naqas (kważi 3 % ta' telf fl-aħħar 16-il sena) iżda l-Ewropa tilfet aktar minn nofs l-artijiet mistagħdra tagħha qabel l-1990. Art agrikola estensiva qiegħda tiġi kkonvertita f'forom aktar intensivi ta' agrikoltura u, f'ċertu partijiet, f'foresti wkoll.

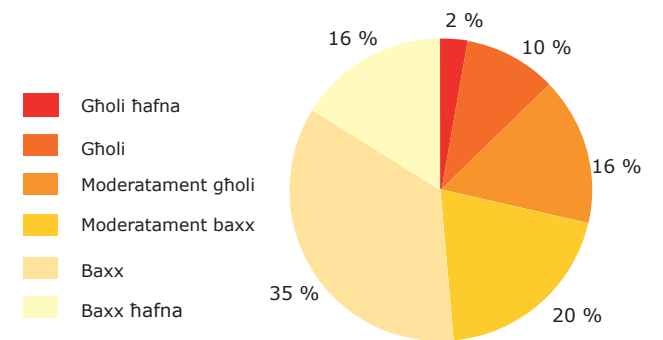
L-isfruttat tar-riżorsi naturali bir-rati attwali qiegħed inaqqas b'mod kostanti l-bijodiversità u l-ekosistemi. Li jiġu identifikati żoni protetti mhuwiex biżżejjed biex jittwaqqaf dan id-deklin. Il-bijodiversità għandha tiġi integrata aktar fil-politiki rilevanti l-oħra (l-agrikoltura, is-sajd, l-enerġija, it-trasport, il-politiki strutturali u l-iżvilupp). Sabiex jiġi mmonitorjat il-progress u jiġu mkejla t-tendenzi wara l-2010, l-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent u l-Kummissjoni Ewropea żviluppaw 'xenarju bażi' - stampa tal-istat attwali tal-bijodiversità sabiex tistabbilixxi l-baży ta' evidenza neċessarja biex tiżied l-azzjoni tal-UE bl-għan li tiġi indirizzata minn issa l-kriżi globali tal-bijodiversità. Għal aktar tagħrif żur is-sit www.biodiversity.europa.eu.

Stat favorevoli ta' konservazzjoni tal-habitats

Habitats fl-ekosistemi - stat ta' konservazzjoni kumplessivament f'qir
Ir-rapport dwar il-progress għall-Artikolu 17 tad-Direttiva tal-UE dwar il-Habitats għall-perjodu 2001-2006 juri li l-istat ta' konservazzjoni ta' speċijiet u habitats li huma karatteristiċi tal-ekosistemi ewlenin huwa wieħed f'qir. Skont l-ekosistema, il-proporzjon ta' habitats fi stat favorevoli ta' konservazzjoni huwa bejn 5 u 21 %.

Frammentazzjoni fl-UE 27 (% tal-erja totali)

Il-frammentazzjoni thedded lill-infrastruttura ekoloġika tal-UE
Il-frammentazzjoni ta' kważi 30 % tal-art tal-UE 27 hija moderatament għolja għal għolja hafna minhabba t-tkabbir urban u l-iżvilupp tal-infrastruttura. Il-frammentazzjoni taffettwa l-konnettività tal-ekosistemi kif ukoll is-saħha u l-abbiltà tagħhom li jipprovdut servizzi (EEA, ETC/LUSI, 2010).